



## Αστυνομική κράτηση

*Απόσπασμα από τη 2<sup>η</sup> Γενική Έκθεση,  
δημοσιεύθηκε το 1992*

36. Η ΕΠΒ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία σε τρία δικαιώματα των κρατουμένων το δικαίωμα του συγκεκριμένου ατόμου το γεγονός της κράτησής του να μπορεί να κοινοποιείται σε τρίτο μέρος της επιλογής του (μέλος της οικογένειας, φίλο, προξενείο), το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο και το δικαίωμα να ζητά ιατρική εξέταση από γιατρό της επιλογής του (πέραν οποιασδήποτε ιατρικής εξέτασης που πραγματοποιείται από γιατρό που κάλεσαν οι αστυνομικές αρχές).<sup>1</sup> Αυτοί είναι, κατά τη γνώμη της ΕΠΒ, τρεις θεμελιώδεις μηχανισμοί προστασίας ενάντια στην κακομεταχείριση ατόμων που κρατούνται και θα πρέπει να ισχύουν από την αρχή της στέρησης της ελευθερίας, ανεξάρτητα του πώς μπορεί να περιγραφεί σύμφωνα με το σχετικό νομικό σύστημα (σύλληψη, κράτηση κλπ).

37. Οι κρατούμενοι θα πρέπει να ενημερώνονται ρητά, χωρίς καθυστέρηση για όλα τα δικαιώματά τους, περιλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο

38. Επιπλέον, όλες οι δυνατότητες που παρέχονται στις αρχές να καθυστερήσουν την άσκηση κάποιου από τα τελευταία δικαιώματα προκειμένου να προστατέψουν το συμφέρον της δικαιοσύνης, θα πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς και η εφαρμογή τους να είναι αυστηρά περιορισμένη χρονικά. Όσον αφορά πιο συγκεκριμένα τα δικαιώματα πρόσβασης σε δικηγόρο και την αίτηση ιατρικής εξέτασης από γιατρό εκτός εκείνου που κάλεσε η αστυνομία, συστήματα με τα οποία, κατ' εξαίρεση, δικηγόροι και γιατροί μπορούν να επιλεγούν από προκαθορισμένες λίστες που έχουν δημιουργηθεί σε συμφωνία με τις σχετικές επαγγελματικές οργανώσεις, θα πρέπει να απομακρύνουν οποιαδήποτε ανάγκη καθυστέρησης της άσκησης αυτών των δικαιωμάτων.

38. Η πρόσβαση των κρατουμένων σε δικηγόρο θα πρέπει να περιλαμβάνει το δικαίωμα επικοινωνίας και επίσκεψης από το δικηγόρο (και στις δυο περιπτώσεις υπό συνθήκες που εγγυώνται την εμπιστευτικότητα των συζητήσεών τους) καθώς και, ουσιαστικά, το δικαίωμα του σχετικού ατόμου να έχει το δικηγόρο του παρόντα κατά τη διάρκεια των ανακρίσεων.

Σχετικά με την ιατρική εξέταση κρατουμένων ατόμων, όλες οι τέτοιου είδους εξετάσεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε μέρη στα οποία οι αστυνομικοί δεν μπορούν να ακούσουν και κατά προτίμηση ούτε να δουν. Επιπλέον, τα αποτελέσματα κάθε εξέτασης καθώς και οι σχετικές δηλώσεις από τον κρατούμενο και τα συμπεράσματα του γιατρού θα πρέπει να καταγράφονται επίσημα από το γιατρό και να διατίθενται στον κρατούμενο και το δικηγόρο του.

<sup>1</sup> Το δικαίωμα αυτό έχει στη συνέχεια τροποποιηθεί ως εξής: το δικαίωμα πρόσβασης σε γιατρό, περιλαμβανομένου του δικαιώματος εξέτασης, αν το άτομο που κρατείται το επιθυμεί, από γιατρό της επιλογής του (πέραν οποιασδήποτε ιατρικής εξέτασης πραγματοποιήθηκε από γιατρό που κάλεσαν οι αστυνομικές αρχές).

39. Όσον αφορά τη διαδικασία της ανάκρισης, η ΕΠΒ θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς κανόνες ή κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να πραγματοποιούνται οι συνεντεύξεις της αστυνομίας. Θα πρέπει να αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής ζητήματα: την ενημέρωση του κρατουμένου για τα στοιχεία (όνομα ή / και αριθμό) των παρευρισκόμενων στη συνέντευξη, την επιτρεπτή διάρκεια μιας συνέντευξης, τις περιόδους ανάπαυσης μεταξύ των συνεντεύξεων και τα διαλείμματα κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, τα μέρη στα οποία μπορεί να πραγματοποιηθούν συνεντεύξεις, αν ο κρατούμενος πρέπει να παραμείνει όρθιος κατά τη διάρκεια της ανάκρισης, τη συνέντευξη ατόμων που βρίσκονται κάτω από την επήρεια ναρκωτικών, αλκοόλ κλπ. Θα πρέπει επίσης να απαιτείται η συστηματική καταγραφή της ώρας έναρξης και λήξης των συνεντεύξεων, των αιτημάτων του κρατουμένου κατά τη διάρκεια μιας συνέντευξης και των ατόμων που ήταν παρόντα κατά τη διάρκεια κάθε συνέντευξης.

Η ΕΠΒ προσθέτει ότι η ηλεκτρονική καταγραφή των συνεντεύξεων της αστυνομίας είναι άλλος ένα μηχανισμός προφύλαξης ενάντια στην κακομεταχείριση των κρατουμένων (καθώς επίσης ότι έχει σημαντικά πλεονεκτήματα για την αστυνομία).

40. Η ΕΠΒ θεωρεί ότι οι θεμελιώδεις μηχανισμοί προστασίας που παρέχονται σε άτομα που βρίσκονται υπό κράτηση θα ενισχύονταν (και η δουλειά των αστυνομικών πιθανόν να διευκολυνόταν) αν υπήρχε ένα ενιαίο αρχείο για κάθε κρατούμενο, στο οποίο θα καταγράφονταν όλα τα στοιχεία της κράτησης του και οι ενέργειες που έγιναν σχετικά με αυτόν (όταν στερήθηκε της ελευθερίας του και τους λόγους για το μέτρο αυτό, πότε του είπαν τα δικαιώματά του, ίχνη τραυματισμού, πνευματική νόσο κλπ. Πότε ο πλησιέστερος συγγενής / προξενείο και δικηγόρος ενημερώθηκε και πότε τον επισκέφτηκε, πότε του προσφέρθηκε φαγητό, πότε ανακρίθηκε, πότε μεταφέρθηκε ή αφέθηκε ελεύθερος κλπ.). Για διάφορα ζητήματα (για παράδειγμα αντικείμενα στην κατοχή του ατόμου, το γεγονός ότι ενημερώθηκε για τα δικαιώματά του και αν τα προέβαλλε ή παραιτήθηκε από αυτά), θα πρέπει να λαμβάνεται η υπογραφή του κρατουμένου και, αν είναι απαραίτητο, να εξηγείται η απουσία της υπογραφής. Επιπλέον, ο δικηγόρος του κρατουμένου θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε τέτοιου είδους αρχείου προφυλάκισης.

41. Επιπλέον, η ύπαρξη ενός ανεξάρτητου μηχανισμού εξέτασης καταγγελιών για τη μεταχείριση κατά τη διάρκεια της προφυλάκισης είναι ένας απαραίτητος μηχανισμός προφύλαξης.

42. Η κράτηση υπό τη δικαιοδοσία της αστυνομίας είναι κατ' αρχήν σχετικά μικρής διάρκειας. Συνεπώς, οι συνθήκες κράτησης δεν μπορεί να αναμένεται να είναι τόσο καλές στα αστυνομικά τμήματα όπως σε άλλα μέρη κράτησης όπου τα άτομα μπορεί να παραμείνουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Ωστόσο, θα πρέπει να ικανοποιούνται ορισμένες στοιχειώδεις υλικές απαιτήσεις .

Όλα τα κελιά της αστυνομίας θα πρέπει να έχουν λογικό μέγεθος για τον αριθμό των ατόμων που συνηθίζουν να στεγάζουν και να έχουν επαρκή φωτισμό (δηλ. αρκετό για διάβασμα, με εξαίρεση τις περιόδους ύπνου) και εξαερισμό. Κατά προτίμηση τα κελιά θα πρέπει να έχουν φυσικό φως. Επιπλέον, τα κελιά θα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με μέσα ξεκούρασης (π.χ. σταθερή καρέκλα ή πάγκο) και σε κρατουμένους υποχρεωμένους να διανυκτερεύσουν, θα πρέπει να παρέχεται καθαρό στρώμα και κουβέρτες.

Στους κρατουμένους θα πρέπει να επιτρέπεται να ικανοποιούν τις φυσικές τους ανάγκες όταν χρειάζεται σε καθαρές και υγιεινές συνθήκες και να τους παρέχονται επαρκείς εγκαταστάσεις για να πλυθούν. Θα πρέπει να τους παρέχεται τροφή σε κατάλληλες ώρες περιλαμβανομένου τουλάχιστον ενός πλήρους γεύματος (δηλ. κάτι πιο ουσιαστικό από ένα σάντουιτς) καθημερινά.<sup>2</sup>

---

<sup>2</sup> Η ΕΠΒ επίσης υποστηρίζει επίσης ότι σε άτομα που είναι προφυλακισμένα για 24 ώρες ή περισσότερο, θα πρέπει, όσο είναι δυνατό, να προσφέρονται υπαίθριες ασκήσεις καθημερινά.

43. Το ζήτημα του τι αποτελεί λογικό μέγεθος για ένα αστυνομικό κελί (ή οποιονδήποτε τύπο καταλύματος κρατούμενου) είναι μια δύσκολη ερώτηση. Πολλοί παράγοντες πρέπει να ληφθούν υπόψιν όταν γίνεται μια τέτοια αξιολόγηση. Ωστόσο, οι αντιπροσωπεΐες της ΕΠΒ δίδουν μια κατευθυντήρια γραμμή στον τομέα αυτό. Το παρακάτω κριτήριο (που θεωρείται επιθυμητό παρά ελάχιστο πρότυπο) χρησιμοποιείται προς το παρόν όταν αξιολογούνται τα αστυνομικά κελιά για έναν κρατούμενο για παραμονή πάνω από λίγες ώρες: περίπου 7 τετραγωνικά μέτρα, 2 μέτρα ή περισσότερο μεταξύ των τοίχων, 2,5 μέτρα μεταξύ του ταβανιού και του πατώματος.